

МУРАЛЬ М.В., студентка групи МЗД-41, м. Львів, НУ «ЛП»

Науковий керівник – *ДОРОШКЕВИЧ К.О.*, ст. викл., м. Львів, НУ «ЛП»

ОСОБЛИВОСТІ ТОРГІВЛІ АЗІАТСЬКИМИ ОПЦІОНАМИ

В умовах розвитку ринкової економіки для страхування можливих збитків у біржовій діяльності використовуються такі похідні фінансові інструменти як опціони. Вони бувають різних видів і спрямовані на захист інтересів суб'єктів господарювання в умовах інфляції та економічної нестабільності та отримання спекулятивного прибутку. Опціони являють собою своєрідні контракти, що надають право на здійснення операцій із фінансовими або реальними активами (акціями, облігаціями, біржовим товаром, банківськими металами, валютою тощо) на умовах, визначених у цих контрактах.

В опціонній угоді, яка укладається між двома контрагентами, зазначається кількість і вид базових інструментів, які є предметом купівлі або продажу, дата виконання угоди чи період між двома датами, впродовж якого може бути виконана угода, а також фіксується ціна виконання опціону. Одна сторона купує опціон за винагороду, яка називається опціонною премією. Після цього вона здобуває право вибору та стає власником опціону. Друга сторона продає чи виписує опціон, тобто надає право вибору (зобов'язання), за це отримує премію.

Слід зазначити, що покупець опціону не звільняється від ризику повністю, а лише обмежує його рівень величиною опціонної премії.

Останнім часом серед різноманітності опціонів значного поширення набули азіатські. Характерним для них є те, що ціна страйк на момент укладення контракту невідома. В контракті вказується тільки спосіб визначення ціни за значеннями ціни спот за деякий період часу, а також майбутні значення. Можливими є такі варіанти: ціна страйк дорівнює максимальному значенню ціни спот за час дії опціону; ціна страйк дорівнює

мінімальному значенню ціни спот за час дії опціону; ціна страйк визначається як середнє значення ціни спот у зазначені моменти часу. В останньому випадку зазначаються дати, які беруть участь у формуванні середнього значення, а також спосіб підрахунку середнього значення. [1]

Опціон, у якого ціна страйк вказується в момент укладання контракту, але замість ціни спот в момент виконання використовується середнє значення ціни спот за деякий період також вважається азійським. Доволі поширеним серед азійських опціонів є опціон «з оплатою за вибором». Його особливістю є те, що в момент укладання контракту не вказується його тип (кол або пут). Тут вказується дата, до якої покупець визначає, яким буде тип опціону. «Складний опціон» полягає в тому, що базовим тут вважається інший опціон. У момент виконання складного опціону його покупець має право купити або продати початковий опціон за ціною виконання. [2]

Таким чином, азійський опціон на відміну від інших опціонів має ряд особливостей. Серед них, перш за все, це відсутність ціни виконання та її безпосередній зв'язок з ціною спот та часом. Важливою є можливість змінити тип опціону (кол або пут), а також здатність укласти опціон на опціон.

Список використаних джерел:

- 1. «Asian Option pricing and Volatility» Eric Wiclund, Stockholm, April 2012*
- 2. Лаврушин О. «Похідні фінансові інструменти та операції з ними»/ О.Лаврушин// Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ufin.com.ua/>*